

Szkoła Podstawowa
im. Adama Mickiewicza
w Skrwilnie

Program
wychowawczo –
profilaktyczny
na rok szkolny
2023/2024

I. PODSTAWA PRAWNA

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja Praw Dziecka.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo oświatowe (tekst ujednolicony 11. 09. 2021 – Dz. U. z 2021r. poz. 1082).
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2017r., poz. 783).
5. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
6. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
7. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
8. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego (Dz.U. z 2017r. poz. 3).
10. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w danym roku szkolnym.
11. Wytyczne zachowania bezpieczeństwa zdrowotnego MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych.
12. Raport Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „Jak wspierać uczniów po roku epidemii? Wyzwania i rekomendacje dla wychowania, profilaktyki i zdrowia psychicznego” – sporządzony na zlecenie MEiN (oparty na wynikach badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli w okresie 04.2020-01.2021).
13. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dn. 10 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw.
14. Rozporządzenie z dn. 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. 2022 poz. 583).
15. Ustawa z 12 maja 2022 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022r. poz. 1116).
16. Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Skrwilnie został opracowany z uwzględnieniem podstawowych kierunków polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023, priorytetów Kujawsko – Pomorskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2022/2023, a także dostosowany do wytycznych związanych z organizacją kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy.

II. WSTĘP

Ustawa Prawo oświatowe nakłada na szkołę obowiązek wspomagania wychowawczej roli rodziny poprzez realizację programu wychowawczo – profilaktycznego, obejmującego treści i działania skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców. Wychowanie młodego pokolenia jest zadaniem rodziny i szkoły, która w swojej działalności musi uwzględniać wolę rodziców, ale także i państwa, do którego obowiązków należy stwarzanie właściwych warunków wychowania. Zadaniem szkoły jest ukierunkowanie procesu wychowawczego na wartości, które wyznaczają cele wychowania i kryteria jego oceny. Wychowanie ukierunkowane na wartości zakłada przede wszystkim podmiotowe traktowanie ucznia, a wartości skłaniają człowieka do podejmowania odpowiednich wyborów czy decyzji. W realizowanym procesie dydaktyczno - wychowawczym szkoła podejmuje działania związane z miejscami ważnymi dla pamięci narodowej, formami upamiętniania postaci i wydarzeń z przeszłości, najważniejszymi świętami narodowymi i symbolami państwowymi.

W procesie kształcenia ogólnego szkoła podstawowa na każdym przedmiocie kształtuje kompetencje językowe uczniów, wzmacnia poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej, stwarza uczniom warunki do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, w tym logicznego i algorytmicznego myślenia, programowania, posługiwania się aplikacjami komputerowymi, wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł. Zadaniem szkoły jest także kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, a ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki. Ponadto działania szkoły muszą prowadzić do przygotowania uczniów do świadomego wyboru kierunku kształcenia i zawodu, a współdziałanie szkoły ze środowiskiem lokalnym i zaangażowanie rodziców wspomagają projekty uczniowskie.

Wychowanie jest dynamicznym procesem, na który składa się wiele czynników wzajemnie siebie warunkujących, a szczególne znaczenie mają najważniejsze podmioty: wychowanek i wychowujący. Należy też uwzględnić znaczenie środowiska, w jakim dokonuje się proces wychowawczy. Są nimi: rodzice, szkoła, ojczyzna – naród – państwo, kościół, a także środki społecznego przekazu. Wychowanie jest procesem, który nieodłącznie wiąże się z rozpoznawaniem i kierowaniem się wartościami w codziennym życiu. Pięć podstawowych, jakie wyróżnia św. Jan Paweł II to życie, prawda, miłość, wolność, sprawiedliwość. Można przyjąć, że na fundamencie tych pięciu mówi się o innych, bardziej szczegółowych wartościach. *„Troska o dziecko jest pierwszym i podstawowym sprawdzianem stosunku człowieka do człowieka”*. Powyższa myśl św. Jana Pawła II przyświeca wszystkim nauczycielom naszej szkoły podczas realizacji działań dydaktyczno – wychowawczych i opiekuńczych, programu wychowawczo - profilaktycznego.

Treści zawarte w programie wychowawczo-profilaktycznym są spójne ze statutem szkoły, programami nauczania, procedurami funkcjonowania szkoły w czasie zawieszenia zajęć szkolnych i prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz wytycznymi dotyczącymi edukacji dzieci cudzoziemskich.

Szkoła Podstawowa w Skrwilnie wieloaspektowo udziela wsparcia dzieciom cudzoziemskim, tj. diagnozuje ich potrzeby, uwzględnia zwyczaje, kulturę oraz tradycje. Dbą o prawidłowe relacje rówieśnicze kształtując postawę szacunku wobec innej narodowości, wzmacnia poczucie bezpieczeństwa szczególnie poprzez włączanie dzieci cudzoziemskich

w aktywne życie szkoły oraz środowiska lokalnego, ściłą współpracę z rodzicami/opiekunami dzieci.

III. CELE PROGRAMU

Cel główny:

- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwolą w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat, w którym funkcjonują.

Cele szczegółowe:

- rozwijanie indywidualnych zainteresowań, rozbudzenie ciekawości poznawczej oraz motywacji do nauki,
- wzbudzenie poczucia przynależności do grupy rówieśniczej i społecznej,
- kształtowanie poczucia godności własnej osoby, kreatywności, innowacyjności i przedsiębiorczości
- kształtowanie postaw patriotycznych,
- budzenia poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- wdrażanie do aktywnego uczestniczenia w życiu rodziny, klasy i szkoły,
- kształtowanie świadomości ekologicznej,
- kształtowanie umiejętności pełnienia ról społecznych,
- przeciwdziałanie przemocy i agresji,
- kształtowanie postaw promujących zdrowy styl życia
- dbałość o zdrowie psychiczne
- promowanie profilaktyki problemów dzieci i młodzieży związanych w szczególności z przedłużającą się epidemią Covid-19.

IV. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Szkolny program wychowawczo - profilaktyczny opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńczych występujących w szkole. Zostały użyte następujące narzędzia badawcze:

- obserwacja uczniów na zajęciach dydaktycznych, praktycznych, pozalekcyjnych, wycieczkach, uroczystościach szkolnych, w bibliotece i świetlicy szkolnej, na korytarzach w czasie przerw, na boiskach i halach sportowych, w drodze do i ze szkoły;
- analiza osiągnięć szkolnych uczniów – zapisy w protokołach posiedzeń klasyfikacyjnych i plenarnych oraz w dziennikach lekcyjnych;
- analiza wybranych dokumentów szkolnych – protokołów zespołów przedmiotowych, zapisów w dziennikach lekcyjnych, zeszytach wychowawczych;
- analiza dokumentacji pedagoga szkolnego;
- ankiety kierowane do uczniów i ich rodziców;
- analiza zainteresowań młodzieży;

- przegląd ofert teatrów profilaktycznych i innych pozaszkolnych form wspierających procesy wychowawcze i profilaktyczne dzieci i młodzieży;
- pomoc ze strony pedagoga, psychologa, pedagoga specjalnego;
- pomoc ze strony władz lokalnych (GOPS, komisja ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, punkt pomocy psychologicznej).

Wyjściowymi zasobami szkoły, poza diagnozą potrzeb i oczekiwań uczniów i rodziców, były: wiedza oraz kompetencje wychowawcze i profilaktyczne nauczycieli, angażowanie rodziców w kształtowanie życia szkolnego, współpraca z lokalnym środowiskiem, współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi działania wychowawcze i profilaktyczne w szkole, krytyczne podejście do przyjmowanych w szkole rozwiązań koncepcyjnych w zakresie wychowania oraz profilaktyki.

Treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym zawarte w niniejszym programie przewidziane są do realizacji w ciągu ośmioletniej nauki w szkole podstawowej. Program wychowawczo - profilaktyczny przygotowany jest w formie spójnego dokumentu, którego elementy mogą być modyfikowane w kolejnych latach pracy szkoły, w zależności od zmieniających się potrzeb. Podstawę do podejmowania działalności profilaktycznej stanowi diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych, dotycząca uczniów, opracowywana w każdym roku szkolnym, w terminie 30 dni od dnia rozpoczęcia danego roku szkolnego. Wnioski i rekomendacje wynikające z tej diagnozy szkoła każdorazowo uwzględnia w programie wychowawczo-profilaktycznym. Szczegółowe działania przyjęte przez radę pedagogiczną do realizacji stanowią załącznik do niniejszego programu.

Począwszy od roku szkolnego 2021/2022 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania ukierunkowane na wsparcie psychiczne uczniów w trakcie i po wygaśnięciu epidemii Covid-19. Zgodnie z główną rekomendacją Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej zamieszczoną w raporcie „Jak wspierać uczniów po roku epidemii?” misją szkoły jest „przywrócenie od dawna zaburzonej równowagi między przewartościowanym nauczaniem a niedowartościowanym wychowaniem uzupełnianym o profilaktykę”. Z uwagi na sytuację związaną z reżimem sanitarnym wynikającym z zagrożenia Covid-19, *Program wychowawczo – profilaktyczny Szkoły Podstawowej w Skrwilnie* został zmodyfikowany, dostosowany do bieżącej sytuacji i potrzeb oraz poszerzony o działania wspierające uczniów w rozwiązywaniu problemów zdiagnozowanych w oparciu o obserwacje, wnioski po nauczaniu zdalnym, informacje od uczniów, rodziców i nauczycieli.

Program określa pracę wychowawczą i profilaktyczną jako współdziałanie uczniów, rodziców i nauczycieli. Jednocześnie uznaje, że największe prawa wychowawcze do swoich dzieci mają rodzice. Szkoła wspomaga rodziców w procesie wychowania. Działania wychowawcze i profilaktyczne realizowane będą w ramach:

- lekcji wychowawczych,
- lekcji przedmiotowych,
- zajęć pozalekcyjnych: klubów dyskusyjnych, zajęć świetlicowych, zajęć sportowych,
- wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych,
- wystaw prac plastycznych, inscenizacji teatralnych przygotowywanych przez uczniów na terenie szkoły,
- wyjść do placówek kulturalnych – wyjazdy do teatru, muzeum, kina,
- indywidualnej pracy pedagogicznej i psychologicznej z uczniem,

- zajęć grupowych o charakterze edukacyjnym i terapeutycznym,
- akcji charytatywnych, ekologicznych, wolontariatu,
- zawodów i imprez sportowych,
- stałego uaktualniania strony internetowej,
- współpracy z rodzicami, która obejmuje: natychmiastowy kontakt w niepokojących sytuacjach wychowawczych (telefoniczny, listowny), stały kontakt podczas zebrań, okresowych wywiadówek i konsultacji, stały kontakt i współdziałanie z Radą Rodziców, spotkania z pedagogiem szkolnym i psychologiem oczekującym na zainteresowanych w Urzędzie Gminy,
- systematycznej współpracy z instytucjami wspierającymi działania profilaktyczne i wychowawcze szkoły, m. in. policją, GOPS, ośrodkiem zdrowia, parafią.

V. CEREMONIAŁ I TRADYCJE SZKOŁY

Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zadaniem szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu poczucia godności własnej osoby oraz akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.

Ceremoniał szkolny jest opisem uroczystości szkolnych, w których biorą udział uczniowie, organizowanych z okazji świąt państwowych, ważnych rocznic i wydarzeń w życiu szkoły. Ceremoniał szkolny ma na celu określenie właściwego postępowania w czasie uroczystości, a także wobec najważniejszych symboli państwowych i szkolnych. Nawiązuje do tradycji szkoły i każdy uczeń placówki zobowiązany jest do jego przestrzegania.

W ceremoniale szkolnym eksponowane są następujące symbole państwowe i szkolne:

- 1) flaga państwowa,
- 2) godło państwowe,
- 3) hymn państwowy,
- 4) sztandar szkoły.

Do najważniejszych uroczystości, tworzących ceremoniał szkolny zaliczamy:

- 1) rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego,
- 2) wybory do Rady Samorządu Uczniowskiego,
- 3) pasowanie na ucznia,
- 4) Dzień Edukacji Narodowej,
- 5) Dzień Patrona Szkoły,
- 6) Dzień Emeryta – pamięci nauczycieli emerytów,
- 7) pożegnanie uczniów kończących szkołę.

Uroczystości związane ze świętami regionalnymi i narodowymi:

- 1) 1 września – agresja Niemiec hitlerowskich na Polskę,
- 2) uroczystość środowiskowa ku czci pomordowanych w czasie II wojny światowej w miejscu pamięci w Raku,
- 2) 11 Listopada – Narodowe Święto Niepodległości,
- 3) 3 Maja – rocznica uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja.

Na tradycję szkoły składają się również:

- 1) organizowanie Dnia Patrona Szkoły,
- 2) kultywowanie tradycji i obyczajów szkolnych: andrzejki, mikołajki, klasowe wigilie, jasełka, Dzień Babci i Dziadka, walentynki, Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ojca,
- 3) przeprowadzanie akcji charytatywnych (angażowanie się w wolontariat),
- 4) włączanie się w akcje społeczne (np. WOŚP, PCK),
- 5) ślubowanie uczniów klas pierwszych,
- 6) ślubowanie absolwentów,
- 7) Bieg Niepodległości,
- 8) akcje proekologiczne,
- 9) uroczystości środowiskowe – promujące region, gminę.

Realizacja wszelkich wydarzeń sportowych, kulturalnych oraz uroczystości wynikających z kalendarza imprez szkolnych uzależniona jest od aktualnej sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w związku z organizacją i przebiegiem imprez ogólnopolskich lub międzynarodowych, zagrożenia związanego z sytuacją epidemiologiczną, od czynników pogodowych oraz innego nadzwyczajnego zdarzenia zagrażającego bezpieczeństwu lub zdrowiu uczniów. Wszystkie uroczystości, akcje, wydarzenia, przedsięwzięcia i działania są podejmowane z uwzględnieniem tradycji i kultury dzieci cudzoziemskich.

VI. TREŚCI I DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE I PROFILAKTYCZNE

Działania wychowawczo - profilaktyczne są kierowane do uczniów równoległe z ich kształceniem – przekazywaniem wiedzy, m. in. podczas zajęć z wychowawcą klasy oraz realizacji treści wielu przedmiotów, takich jak np.: edukacja wczesnoszkolna, przyroda, biologia, wychowanie fizyczne, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, informatyka, wiedza o społeczeństwie.

Istotną rolę w modyfikowaniu treści programu i podejmowaniu działań wychowawczo – profilaktycznych odgrywają nauczyciele specjaliści: psycholog szkolny, pedagog szkolny i pedagog specjalny. Ich zadanie polega na rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów, analizowaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych oraz podejmowaniu działań wynikających z programu wychowawczo-profilaktycznego w stosunku do uczniów, ich rodziców i nauczycieli.

Założenia wyznaczające kierunek procesu wychowania:

- nauczyciel, budując relacje oparte na zaufaniu, prowadzi z wychowankami rozmowę, poprzez którą uczy nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji;
- nauczyciel we właściwy sposób potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę, umiejętności i doświadczenie w celu udzielania wsparcia psychologicznego – pedagogicznego dzieciom i młodzieży;
- nauczyciel potrafi kształtować kompetencje międzykulturowe;
- nauczyciel wyzwała w uczących się potrzebę zadawania pytań oraz podejmowania działań wynikających z ich własnych zainteresowań, a także uczy wytrwałości w realizacji stawianych sobie celów;
- nauczyciel propaguje ideę wolontariatu.

Na podstawie powyższych ogólnych założeń, dotyczących oddziaływań wychowawczo - profilaktycznych w szkole, zostały opracowane treści przewidziane do realizacji zarówno na poszczególnych przedmiotach, jak i godzinach do dyspozycji wychowawcy z podziałem na cztery sfery: fizyczną (rozwój biologiczny), psychiczną (rozwój poznawczy i emocjonalny), społeczną i aksjologiczną (rozwój moralny).

SFERA AKSJOLOGICZNA – system wartości

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
Wprowadzanie uczniów w świat wartości takich jak: miłość, dobro, piękno, wolność, prawda, sprawiedliwość, altruizm, szacunek dla życia od poczęcia do naturalnej śmierci.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie wartości, którymi powinien kierować się człowiek w swoim życiu. 2. Prezentowanie wzorców godnych naśladowania (bohaterowie literacy, historyczni, sylwetki świętych). 3. Budowanie atmosfery przyjaźni i współpracy w relacjach nauczyciel – uczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, (zwłaszcza religia) - zajęcia z wychowawcą - zasoby tematyczne biblioteki i Internetu - apele i uroczystości szkolne, środowiskowe, kościelne i narodowe 	Wszystkie podmioty szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, jakie są pożądane wartości i normy moralne - uczeń prezentuje właściwą postawę moralną wobec innych - uczeń potrafi odróżnić właściwe normy moralne od złych i niepożądanych
Wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych takich jak: człowieczeństwo, ofiarność, współpraca, solidarność, empatia oraz odpowiedzialność za zbiorowość.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji wymagających pomocy i wsparcia ze strony innych. 2. Uwrażliwienie na potrzeby innych w społeczeństwie i świecie przyrody; dostrzeganie znaczenia troski o rośliny i zwierzęta. 3. Nauka zachowań empatycznych. 4. Kształtowanie umiejętności tworzenia relacji, współdziałania, współpracy oraz samodzielnej organizacji pracy w małych grupach. 5. Ukazywanie potrzeby i kształtowanie umiejętności identyfikowania się z grupami społecznymi, które uczeń reprezentuje. 6. Ukazywanie negatywnych skutków izolacji społecznej, konfliktów rówieśniczych, zaburzonych relacji interpersonalnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - pomoc koleżeńska - wolontariat - akcje charytatywne - dbałość o rośliny w szkole i jej otoczeniu - udział w akcjach ogólnopolskich, np. Sprzątanie Świata 	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, Szkolny Klub Wolontariatu, Samorząd Uczniowski	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń potrafi dostrzec osoby potrzebujące pomocy i udziela im tego wsparcia - uczeń jest wrażliwy i przejawia zachowania empatyczne

<p>Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzmacnianie u uczniów poczucia godności własnej osoby. 2. Kształtowanie umiejętności obdarzania szacunkiem koleżanek, kolegów i osoby dorosłe, w tym starsze oraz okazywania go za pomocą prostych form wyrazu oraz stosownego zachowania. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, religia - zajęcia z wychowawcą 	<p>Wszystkie podmioty szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ma poczucie godności własnej osoby - uczeń darzy szacunkiem osoby dorosłe oraz koleżanki i kolegów - uczeń zachowuje się grzecznie i stosownie do zaistniałej sytuacji
<p>Uwrażliwienie na potrzeby innych w społeczeństwie i w świecie przyrody; kształtowanie postawy uwrażliwiającej na potrzeby innych; kształtowanie postawy twórczej w dziedzinie muzyki, sztuki, plastyki, literatury.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie osobowości młodego człowieka otwartego na świat i wyzwania, które niesie współczesność. 2. Rozwijanie wrażliwości na piękno, wyobraźni twórczej i kreatywności uczniów. 3. Uświadomienie obecności muzyki w życiu człowieka, każdej grupy społecznej, kultury i czasu historycznego. 4. Eksponowanie wartościowej oferty wypełnienia wolnego czasu (muzykowanie, malowanie, rzeźbienie itp.). 5. Przygotowanie uczniów do właściwego odbioru kultury. 6. Nauka szacunku dla narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego. 7. Współtworzenie kultury regionalnej we współpracy z odpowiednimi instytucjami. 8. Kształtowanie tożsamości indywidualnej i społecznej poprzez wprowadzenie edukacji regionalnej (Skarb Skrwileński, Ziemia Dobrzyńska itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne (szczególnie muzyka, plastyka) - wycieczki i wyjazdy edukacyjne, np. do kina, teatru, muzeum - koła zainteresowań, np. teatralne - chór szkolny - spotkania z ludźmi ze świata kultury - wystawy prac uczniowskich - konkursy wokalne, plastyczne itp. - zajęcia z wychowawcą, pedagogiem, psychologiem - wolontariat, akcje charytatywne 	<p>Dyrektor, nauczyciele, pedagog, psycholog, uczniowie, rodzice, SU, instytucje zewnętrzne o charakterze ogólnie pojmowanej kultury i sztuki</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wykazuje się wrażliwością na piękno dzieł artystycznych i otaczającego świata - uczeń jest świadomy, że sztuka jest ważną sferą działalności człowieka - uczeń jest świadomym odbiorcą i uczestnikiem dzieł kultury i wchodzi z nimi w interakcje - uczeń szanuje i dostrzega potrzeby innych - uczeń zna i szanuje swoje miejsce w przestrzeni geograficznej (tzw. moja mała ojczyzna")

SFERA PSYCHICZNA – rozwój poznawczy

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
<p>Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w obszarze nauk przyrodniczych i życiu codziennym. 2. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania. 3. Kształtowanie kompetencji językowych uczniów na każdym przedmiocie. 4. Rozbudzanie u uczniów zamiłowania do czytania i zachęcanie do podejmowania indywidualnych prób twórczych. 4. Rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w szczególności w ramach programów i projektów zewnętrznych. 5. Wskazywanie uczniom różnych form zdobywania wiedzy. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - koła zainteresowań - zasoby tematyczne biblioteki i Internetu - udział w literackich i naukowych konkursach przedmiotowych - organizowanie konkursów szkolnych i gminnych - wycieczki pozaszkolne - sympozja naukowe, wykłady, warsztaty itp. 	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, uczniowie, rodzice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, że zdobyty zasób wiedzy i umiejętności pozwoli mu zrozumieć otaczający świat - uczeń posiada umiejętność logicznego myślenia, dokonywania obserwacji i wnioskowania - uczeń potrafi komunikować się w języku polskim w sposób poprawny i zrozumiały - uczeń posiada wysokie kompetencje czytelnicze
<p>Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów. 2. Systematyczne motywowanie do nauki, do podejmowania wysiłku intelektualnego. 3. Stosowanie metody projektu pozwalającej rozwijać u uczniów przedsiębiorczość, kreatywność, samodzielność i odpowiedzialność. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, w tym krajoznawcze i terenowe - korzystanie z zasobów biblioteki szkolnej, źródeł multimedialnych - eksperymentowanie (w szkole i domu), prowadzenie obserwacji, wnioskowanie 	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas, uczniowie, rodzice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń posiada nawyk poszerzania wiedzy i korzystania z materiałów źródłowych - uczeń poszerza wiedzę poprzez projekty edukacyjne i metody eksperymentalne - uczeń jest kreatywny i przedsiębiorczy w zdobywaniu wiedzy

	<p>4. Stwarzanie uczniom warunków do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik informatycznych.</p> <p>5. Wyrabianie nawyku poszerzania wiedzy, korzystania z materiałów źródłowych, w tym tekstów popularnonaukowych i bezpiecznego eksperymentowania.</p> <p>6. Nauka krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie i bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.</p>			<p>- uczeń korzysta z zasobów Internetu i dokonuje krytycznej analizy zdobytych tam informacji</p>
<p>Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszego rozwoju.</p>	<p>1. Prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.</p> <p>2. Inspirowanie do udziału w różnorodnych konkursach.</p> <p>3. Wspieranie uczniów w rozwoju ich zainteresowań.</p> <p>4. Prowadzenie zajęć z zakresu doradztwa zawodowego.</p>	<p>- koła zainteresowań</p> <p>- zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego</p> <p>- organizowanie konkursów</p> <p>- prowadzenie obserwacji uczniów</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy klas (szczególnie IV-VIII), doradca zawodowy, uczniowie, rodzice</p>	<p>- uczeń w sposób świadomy i celowy rozwija swoje zainteresowania i pogłębia wiedzę zdobytą w szkole</p> <p>- uczeń bierze udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych</p> <p>- uczeń posiada wiedzę na temat kierunków kształcenia i zawodów</p>
<p>Stwarzanie warunków do pokonywania trudności edukacyjnych i zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości.</p>	<p>1. Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych, rozpoznawanie potencjału każdego ucznia.</p> <p>2. Respektowanie zaleceń poradni psychologiczno – pedagogicznej.</p> <p>3. Organizowanie form pomocy psychologiczno – pedagogicznej.</p> <p>4. Dostosowanie metod i form pracy do możliwości psychofizycznych uczniów oraz tempa uczenia się.</p>	<p>- zajęcia przedmiotowe</p> <p>- zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze</p> <p>- zajęcia korekcyjno - kompensacyjne</p> <p>- indywidualizacja procesu nauczania</p>	<p>Dyrektor, nauczyciele, terapeuci (np. logopeda, socjoterapeuta), pedagog, pedagog specjalny, psycholog, uczniowie, rodzice</p>	<p>- uczeń ma świadomość, w jaki sposób pokonywać swoje dysfunkcje</p> <p>- uczeń wie, gdzie szukać pomocy w przypadku pojawienia się trudności edukacyjnych</p>

	<p>5. Dobór odpowiednich zadań umożliwiających osiągnięcie sukcesu przez uczniów z niepełno-sprawnościami.</p> <p>6. Szybka reakcja w przypadku wystąpienia problemów adaptacyjnych w szkole.</p>			
--	---	--	--	--

SFERA PSYCHICZNA – rozwój emocjonalny

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
Kształcenie umiejętności rozpoznawania i rozumienia swoich emocji i uczuć oraz uczuć innych osób; umiejętność panowania nad emocjami; praca nad właściwym kształtowaniem sfery emocjonalnej.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaznajomienie uczniów z pojęciem emocji i ich rolą w życiu człowieka. 2. Uczenie postaw empatycznych. 3. Wyrabianie umiejętności panowania nad złymi emocjami: gniew, złość, agresja, żal, smutek, strach, nienawiść, niezdrowa rywalizacja. 4. Zaznajomienie ze sposobami radzenia sobie w następujących sytuacjach: spadek nastroju, złe samopoczucie, nadwrażliwość emocjonalna, stres itp. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, (zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna) - zajęcia z wychowawcą - zajęcia ze specjalistami (pedagog, psycholog, terapeuta) - alternatywne formy odreagowywania złych emocji, np. wolontariat 	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog, psycholog, specjaliści w zakresie kompetencji emocjonalno – społecznych, uczniowie, rodzice	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń rozpoznaje występujące u siebie emocje i rozumie przyczyny ich pojawienia się - uczeń potrafi panować nad nieprzyjemnymi emocjami - uczeń przejawia postawy empatyczne - uczeń poszerza wiedzę na temat emocji, odczuć, przewiduje swoje reakcje w sytuacjach trudnych
Kształcenie umiejętności odczuwania więzi uczuciowej i potrzeby jej budowania, w tym więzi z rodziną, społecznością szkoły i wspólnotą narodową.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inspirowanie do aktywnego udziału w życiu szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju. 2. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych uczniów. 3. Kształtowanie umiejętności tworzenia dobrych relacji interpersonalnych. 4. Wzmacnianie poczucia zaufania osobom dorosłym, w tym wychowawcom, nauczycielom i specjalistom szkolnym. 5. Wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych. 6. Ukazywanie nadrzędnej wartości rodziny i zadań, jakie ona pełni. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - zajęcia wychowanie do życia w rodzinie - działalność samorządowa uczniów - akcje i uroczystości szkolne i środowiskowe 	Wszystkie podmioty szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń jest gotowy do budowania więzi uczuciowej z rodziną, społecznością szkolną i wspólnotą narodową - uczeń wie, że nadrzędną wartością w życiu każdego człowieka jest rodzina

<p>Wyrabianie nawyku zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z pojęciem i przykładami sytuacji trudnych i nagannych (m. in. bójkki, robienie przykrych żartów, obgadywanie i oczerzanie, wyzwiska, wandalizm, prze-klinanie). 2. Przedstawienie treści z zakresu bezpieczeństwa państwa, treści dotyczących organizacji działań ratowniczych, edukacji zdrowotnej i pierwszej pomocy. 3. Przedstawienie uczniom konsekwencji moralno – prawnych w przypadku braku właściwej reakcji w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia własnego i innych, np. wypadek drogowy, przemoc w rodzinie, kataklizm itp. 4. Rozwiązywanie problemów z wykorzystaniem metod i technik mediacyjnych. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, gł. edukacja dla bezpieczeństwa - zajęcia z wychowawcą - zasoby biblioteki i Internetu - spotkania z przedstawicielami policji, ratownictwa medycznego, sądu dla nieletnich itp. - filmy i prezentacje edukacyjne 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, specjaliści z danej dziedziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, jakie sytuacje zaliczamy do trudnych i zasługujących na miano: naganne - uczeń potrafi odpowiednio reagować w sytuacji zagrażającej jego zdrowiu i życiu oraz zdrowiu i życiu innych osób - uczeń zna konsekwencje wynikające z braku reakcji wobec sytuacji trudnych dziejących się wokół niego
<p>Organizowanie sytuacji edukacyjnych i innych alternatywnych form odreagowywania napięć emocjonalnych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organizowanie kół zainteresowań i zajęć pozalekcyjnych. 2. Uświadomienie roli zainteresowań, pasji i pragnień w życiu człowieka. 3. Kształtowanie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności oraz sensu istnienia. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe (szczególnie religia, wychowanie do życia w rodzinie, etyka) - zajęcia z wychowawcą - koła zainteresowań - zajęcia pozalekcyjne, np. SKS, koło taneczne 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń świadomie realizuje swoje zainteresowania i pasje - uczeń ma poczucie sensu istnienia mimo chwilowych porażek i sytuacji problemowych

<p>Dbłość o rozwój osobisty i doskonalenie umiejętności intrapsychicznych (motywacja, samoocena, poczucie tożsamości, autonomii, wartości, potrzeb, sprawczości, odpowiedzialności).</p>	<p>1. Podniesienie motywacji uczniów do nauki i samorozwoju, kształtowanie postawy wysokiej samooceny. 2. Przedstawienie uczniom wiedzy na temat zmian zachodzących w ich organizmach podczas okresu dojrzewania oraz potrzeb odpowiednich dla każdego okresu.</p>	<p>- zajęcia przedmiotowe, gł. przyroda, biologia, wdźwr - zajęcia z wychowawcą - zajęcia specjalistyczne, np. z psychologiem</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, specjaliści z zakresu psychologii</p>	<p>- uczeń jest zmotywowany do nauki, działania i samorozwoju - uczeń jest świadomy zmian, jakie zachodzą w jego organizmie i towarzyszących temu potrzeb</p>
--	--	---	---	---

SFERA FIZYCZNA – postawy prozdrowotne i profilaktyczne

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
Kształtowanie i promowanie zdrowego stylu życia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia. 2. Zapoznanie z zasadami racjonalnego odżywiania, higieny osobistej (zwłaszcza dbałości o czystość głowy) oraz pracy i odpoczynku. 3. Zapoznanie z podstawowymi zasadami higieny uczenia się. 4. Rozwijanie zainteresowań sportem i propagowanie aktywności fizycznej. 5. Przedstawienie alternatywnych form spędzania wolnego czasu. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, (zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, biologia, przyroda, wdzwr, wychowanie fizyczne) - zajęcia z wychowawcą - zasoby tematyczne biblioteki i Internetu - zajęcia sportowe propagujące zdrowy styl życia (np. nordic walking) - wyjazdy na basen - udział w Biegu Niepodległości 	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, trenerzy sportowi, opiekunowie świetlicy szkolnej, podmioty pozaszkolne, np. pielęgniarka	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, jakie są podstawowe zasady prowadzenia zdrowego stylu życia - uczeń przestrzega podstawowych zasad dotyczących dbałości o higienę osobistą - uczeń potrafi racjonalnie gospodarować swoim wolnym czasem - uczeń prowadzi aktywny tryb życia, zwłaszcza poza szkołą
Podejmowanie działań profilaktyki uzależnień.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie ze szkodliwością środków odurzających (alkohol, nikotyna, narkotyki, leki psychotropowe). 2. Ukazanie prawnych i moralnych skutków używania środków odurzających. 3. Kształcenie u uczniów postawy asertywnej wobec stosowania używek. 4. Próba oceny przyczyn, dla których młodzież sięga po środki odurzające. 5. Zapoznanie z pojęciem sekty; uświadomienie negatywnego wpływu sekty na psychikę młodego człowieka. 6. Organizowanie spotkań ze specjalistami. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - pogadanki z pedagogiem, psychologiem, policjantem i in. specjalistami - filmy pilotażowe i edukacyjne - zasoby internetowe 	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, uczniowie, rodzice, instytucje zewnętrzne wspierające działania profilaktyczne szkoły	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń posiada informacje na temat natychmiastowego i odroczonego wpływu używek na psychikę i organizm człowieka - uczeń jest asertywny wobec osób proponujących mu środki uzależniające - uczeń zna prawne i moralne konsekwencje stosowania używek

	7. Współpraca z instytucjami wspomagającymi prawidłowy rozwój fizyczny uczniów.			
Kształtowanie postaw bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób.	<p>1. Przygotowanie uczniów do właściwego zachowania oraz odpowiednich reakcji w sytuacjach stwarzających zagrożenie dla zdrowia i życia, w tym przeciwdziałanie agresji i przemocy.</p> <p>2. Przedstawienie treści dotyczących organizacji działań ratowniczych i pierwszej pomocy, a także związanych z przestrzeganiem zasad reżimu sanitarnego podczas pojawienia się epidemii.</p> <p>3. Zapoznanie z regulaminami szkolnych pracowni edukacyjnych oraz z regulaminem korzystania z hali sportowej i boiska (zasada „fair play”).</p> <p>4. Promowanie zasad zdrowej rywalizacji na zajęciach i podczas codziennych sytuacji.</p> <p>5. Podejmowanie działań mających na celu wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród uczniów.</p> <p>6. Kształcenie umiejętności bezpiecznego poruszania się po drodze.</p> <p>7. Zapoznanie z podstawowymi zasadami postępowania wobec zagrożeń środowiska, np. huragany, burze, trujące grzyby itp.</p> <p>8. Ukazywanie niebezpieczeństw wynikających z nadmiernego korzystania</p>	<p>- zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, edukacja dla bezpieczeństwa, technika, fizyka, chemia, informatyka, wychowanie fizyczne, przyroda, biologia</p> <p>- zajęcia z wychowawcą</p> <p>- zajęcia tematyczne prowadzone przez pedagoga szkolnego</p> <p>- przesyłanie wszelkich procedur drogą online</p> <p>- szkolenia nauczycieli</p>	<p>Wszystkie podmioty szkoły, instytucje zewnętrzne wspierające działania profilaktyczne szkoły, np. ratownicy medyczni</p>	<p>- uczeń właściwie zachowuje się w sytuacjach kryzysowych, np. skutecznie wzywa pomoc, podejmuje wstępne czynności ratujące życie</p> <p>- uczeń jest świadomym uczestnikiem ruchu drogowego</p> <p>- uczeń postępuje zgodnie z regulaminami obowiązującymi w szkole</p> <p>- uczeń racjonalnie korzysta ze zdobyczy nauki i techniki</p> <p>- uczeń zna zasady bezpieczeństwa podczas przebywania w sieci</p> <p>- uczeń zna podstawowe zasady bezpiecznej nauki i pracy przy komputerze</p> <p>- uczeń przestrzega podstawowych zasad higieny oraz zaleceń zawartych w komunikatach i ogłoszeniach</p> <p>- uczeń świadomie respektuje reguły sanitarne</p> <p>- uczeń jest świadomy prawnych konsekwencji wagarowania</p>

	<p>ze zdobyczy techniki (hałas dyskotekowy, telefonia komórkowa, solaria, promieniowanie o wysokiej częstotliwości itp.).</p> <p>9. Zapoznanie z podstawowymi zasadami bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni, w tym właściwych relacji rówieśniczych w Internecie.</p> <p>10. Dbłość o bezpieczeństwo i higienę nauki i pracy przy komputerze (w szczególności podczas nauczania w formie zdalnej).</p> <p>11. Zapoznanie z zasadami postępowania i zachowania wobec zagrożeń sanitarno – epidemiologicznych (m. in. podczas trwania epidemii Covid – 19).</p> <p>12. Poinformowanie uczniów i rodziców o obowiązujących procedurach postępowania w czasie funkcjonowania szkoły w reżimie sanitarnym.</p> <p>13. Omówienie przyczyn i skutków wagarowania.</p> <p>14. Prowadzenie warsztatów dla wszystkich uczniów (z dostosowaniem tematyki dla grup wiekowych), np. „Wracamy po pandemii” – nasze samopoczucie, dbanie o zdrowie psychiczne, sytuacje trudne w czasie nauczania zdalnego, unikanie zachowań ryzykownych.</p> <p>15. Poszerzenie wiedzy rodziców, nauczycieli i wychowawców na temat objawów, rozprzestrzeniania się,</p>			<p>- uczeń zna zasady zdrowej rywalizacji i się do nich stosuje</p>
--	---	--	--	---

	zapobiegania, zasięgu koronawirusów i innych chorób zakaźnych, stosowanych szczepień, wykonywanych testów.			
Upowszechnianie zagadnień dotyczących anatomii i fizjologii człowieka oraz ochrony jego zdrowia.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie przez uczniów wiedzy na temat zachodzących w nich zmian podczas okresu dojrzewania. 2. Upowszechnianie wiedzy o budowie i higienie własnego organizmu w codziennym życiu. 3. Stosowanie zasad dbałości o własne zdrowie, w tym zapobieganie chorobom uczniów; rozpoznawanie sytuacji wymagających konsultacji lekarskiej. 4. Rozwijanie wrażliwości na wszelkie przejawy życia. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne (szczególnie przyroda, biologia, wdźwr) - zajęcia z wychowawcą - spotkania tematyczne, np. z pielęgniarką, psychologiem 	Nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, specjaliści z danej dziedziny	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń zna poszczególne okresy dojrzewania i jest świadomy zachodzących w nim zmian - uczeń jest wrażliwy na wszelkie przejawy życia - uczeń potrafi rozpoznać stan chorobowy własnego organizmu i wie, gdzie szukać pomocy

SFERA SPOŁECZNA – aktywność społeczna, tożsamość indywidualna

Treści	Działania	Formy realizacji	Realizatorzy	Przewidywane osiągnięcia uczniów
<p>Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie uczniów z prawami i obowiązkami wynikającymi z roli członka rodziny, grupy rówieśniczej, społeczności szkolnej i lokalnej oraz kraju. 2. Budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele). 3. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych – reintegracja zespołów klasowych po powrocie uczniów z nauki zdalnej. 4. Promowanie aktywności i inicjatyw społecznych poprzez pracę zespołową, kształtowanie odpowiedzialności za efekty całej grupy. 5. Podejmowanie różnorodnych działań na rzecz własnego rozwoju, rozwoju szkoły, środowiska lokalnego i kraju. 6. Rozwijanie samorządności uczniowskiej. 7. Włączanie społeczności lokalnej i rodziców w życie szkoły w celu uzyskania poczucia współodpowiedzialności rodzica za proces wychowawczy. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - zajęcia pozalekcyjne - zajęcia świetlicowe - uroczystości szkolne i pozaszkolne - organizacja pracy SU - realizacja projektów uczniowskich - akcje szkolne i społeczne - cykl zajęć reintegracyjnych w klasach z udziałem pedagoga i poradni psych. – pedagog. 	<p>Nauczyciele, wychowawcy, pedagog, psycholog, uczniowie, rada SU, opiekunowie świetlicy, rodzice, instytucje samorządowe wspierające działalność statutową szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń świadomie i aktywnie uczestniczy w życiu klasy, szkoły, środowiska lokalnego - uczeń prezentuje otwartą postawę wobec świata i innych ludzi - uczeń jest odpowiedzialny za zbiorowość

<p>Rozwijanie postaw obywatelskich i patriotycznych; wzmocnienie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej oraz przywiązania do historii i tradycji narodowych.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z ważnymi wydarzeniami z dziejów narodu polskiego, zwłaszcza przez dokonania wybitnych postaci historycznych; zapoznanie z symbolami narodowymi, państwowymi i religijnymi; wyjaśnienie ich znaczenia oraz kształtowanie szacunku wobec nich. 2. Rozbudzanie poczucia miłości do ojczyzny poprzez szacunek i przywiązanie do tradycji i historii własnego narodu oraz jego osiągnięć, kultury oraz języka ojczystego. 3. Kształtowanie więzi z krajem ojczystym, świadomości obywatelskiej, postawy szacunku i odpowiedzialności za własne państwo, utrwalanie poczucia godności i dumy narodowej. 4. Rozbudzanie zainteresowań własną przeszłością, swojej rodziny oraz historią lokalną i regionalną. 5. Zapoznanie z zabytkami i twórcami związanymi z małą ojczyzną. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, historia, wiedza o społeczeństwie - zajęcia z wychowawcą - apele i uroczystości szkolne, środowiskowe i państwowe o charakterze patriotycznym i religijnym - eksponowanie symboli narodowych (godło, flaga, hymn, sztandar szkoły) - zasoby biblioteki i Internetu - spotkania z ciekawymi ludźmi, np. posiadającymi wiedzę na temat historii regionu 	<p>Wszystkie podmioty szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ma właściwą postawę obywatelską, zna i szanuje symbole narodowe, godnie reprezentuje szkołę, środowisko lokalne oraz ojczyznę - uczeń posiada wiedzę na temat najważniejszych wydarzeń z dziejów narodu polskiego - uczeń jest dumnym obywatelem narodu polskiego
---	--	---	----------------------------------	---

<p>Dbłość o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie postaw wyrażających szacunek dla każdego człowieka, niezależnie od religii, statusu materialnego, wyglądu, poziomu rozwoju intelektualnego i fizycznego oraz respektowanie jego praw. 2. Podejmowanie działań w celu zapobiegania dyskryminacji wobec innych osób. 3. Niesienie pomocy uczniom niepełnosprawnym i włączanie ich w aktywne życie szkoły. 4. Budowanie szacunku dla dokonań innych narodów. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne, zwłaszcza edukacja wczesnoszkolna, religia, historia - zajęcia z wychowawcą - zajęcia świetlicowe - uroczystości i imprezy szkolne i środowiskowe 	<p>Wszystkie podmioty szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń ma poczucie godności własnej osoby - uczeń darzy szacunkiem osoby dorosłe oraz koleżanki i kolegów - uczeń zachowuje się grzecznie i stosownie do zaistniałej sytuacji
<p>Kształtowanie postaw szacunku dla środowiska przyrodniczego oraz współodpowiedzialności za stan tego środowiska.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nauka właściwego zachowania w środowisku przyrodniczym. 2. Podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego, w tym działań mających na celu ochronę przyrody. 3. Kształtowanie wrażliwości na piękno natury, a także ładu i estetyki zagospodarowania najbliższej okolicy. 4. Upowszechnianie wiedzy o zasadach zrównoważonego rozwoju technicznego. 5. Rozwijanie zainteresowań ekologią. 	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia przedmiotowe, zwłaszcza przyroda i biologia - zajęcia z wychowawcą - akcje promujące ochronę środowiska, np. Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi - konkursy ekologiczne 	<p>Wszystkie podmioty szkoły</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń właściwie zachowuje się w środowisku przyrodniczym - uczeń jest wrażliwy na piękno stworzonego świata - uczeń świadomie podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody

<p>Kształtowanie osobistej ucznia. kultury</p>	<p>1. Upowszechnianie zasad savoir-vivre (dobre maniere, znajomość obowiązujących zwyczajów, form towarzyskich i reguł grzecznościowych). 2. Kształtowanie umiejętności zachowania ogólnie przyjętych i respektowanych norm społecznych. 3. Kształtowanie umiejętności stosowania w kontaktach międzyludzkich zasady dbałości o język i kulturę słowa; eliminowanie wulgaryzmów ze słownika ucznia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia edukacyjne - zajęcia z wychowawcą - zajęcia świetlicowe 	<p>Dyrektor, nauczyciele, wychowawcy, uczniowie, rodzice, pracownicy obsługi i administracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wykazuje się dbałością o kulturę słowa, nie używa wulgaryzmów - uczeń zna i stosuje zasady kultury osobistej - uczeń jest świadomym i kulturalnym uczestnikiem komunikacji medialnej
--	---	---	--	--

VII. SYLWETKA ABSOLWENTA

Najważniejszym celem programu wychowawczo – profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Adama Mickiewicza w Skrwilnie jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia. Realizacja zaprezentowanych działań wychowawczych i profilaktycznych sprawi, że absolwent naszej szkoły w przyszłości będzie:

- potrafił znaleźć cel i sens swojego istnienia,
- kierował się w życiu codziennym zasadami etyki i moralności,
- potrafił odróżnić dobro od zła,
- posiadał poczucie godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
- zachowywał się kulturalnie i tolerancyjnie,
- otwarty wobec świata i innych ludzi, aktywny w życiu społecznym oraz odpowiedzialny za zbiorowość,
- z chęcią zdobywał wiedzę o świecie i doskonalił się,
- ambitny, innowacyjny, kreatywny, przedsiębiorczy i samodzielny,
- wykazywał aktywną postawę w rozwijaniu zainteresowań,
- realnie oceniał własne możliwości i adekwatnie je wykorzystywał,
- prawidłowo funkcjonował w zespole,
- świadomie włączał się w kreowanie swojej przyszłości,
- prezentował postawy patriotyczne,
- świadomym członkiem społeczności lokalnej,
- świadomie dbał o swoje środowisko przyrodnicze,
- nie ulegał nałogom i uzależnieniom
- właściwie i rozumnie postępował w sytuacjach kryzysowych.

VIII. EWALUACJA

Przebieg pracy wychowawczo – profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,

- frekwencja na zajęciach dydaktycznych i pozalekcyjnych,
- udział w konkursach,
- wnioski wynikające z funkcjonowania wszystkich podmiotów szkoły w konkretnych sytuacjach życiowych.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety,
- obserwacje,
- wywiady,
- rozmowy,
- analiza dokumentacji szkolnej
- wytyczne instytucji, urzędów i innych instancji, które w sposób bezpośredni lub pośredni są odpowiedzialne za funkcjonowanie szkoły.